

Chọn và ươm giống cau

Hỏi: Tôi có một cây cau ra quả quanh năm, rất sai. Nay muốn nhân giống để trồng nhưng có người khuyên cau phải 10 năm tuổi trở lên mới nhân được. Tôi rất muốn biết tuổi cau để giống, cách chọn buồng, chọn quả, kỹ thuật ươm để nhân ra đại trà?

Trả lời: Cây cau (lấy quả ăn trầu) có nguồn gốc từ Đông Nam á, thường được trồng để lấy quả ăn trầu, vì có dáng đẹp, không chiếm nhiều diện tích nên người ta thường sử dụng làm cây cảnh, trồng ở các lối đi, sát bờ tường, sát hiên nhà hay trong các khuôn viên sân vườn ở gia đình, công sở. Cây cau lấy quả ăn trầu có 3 dạng:

- Dạng cây cao (các đốt dài cách nhau 5 - 10cm); phát triển chiều cao rất nhanh (sau 6-7 năm sẽ đạt chiều cao 7- 8m).
- Dạng cây lùn (các đốt dày sát vào nhau); tốc độ phát triển chiều cao rất chậm (sau 10-15 năm cao khoảng 2-2,5m).
- Dạng cây cao trung bình (cau lai): Là cây được lai từ 2 dạng cây trên.

Cây cau được nhân giống chủ yếu bằng hạt (quả). Cách làm như sau:

- Chọn những cây cau khỏe, xanh tốt, khi quả còn nhỏ, bỏ bớt một số chùm đầu, chọn những quả mẩy, đều, để cho chín vàng mới thu hoạch. Kinh nghiệm dân gian cho rằng: chọn cây đã cho thu quả 2 - 3 vụ và quả ở buồng cuối thì tỷ lệ nảy mầm và sức sinh trưởng của cây con sẽ cao hơn.
- Khi thu hoạch chỉ để 3 - 5 ngày, sau đó cắt bỏ phía đầu vỏ quả, tạo điều kiện cho mầm phát triển và đưa vào ủ trong cát sạch để nảy mầm rồi mới cho vào luống ươm. Trong quá trình ủ cần giữ độ ẩm khoảng 70 - 80% và để phòng kiến, bọ hung cắn phá.
- Khoảng 3 - 4 tháng sau, cây cao 20 - 30cm thì có thể mang đi trồng nơi cố định.

Do cau là cây vừa có khả năng tự thụ phấn, vừa là cây giao phấn nên khả năng phân ly lớn. Hạt lấy từ cây cau mẹ dạng lùn chưa chắc sau này cây con đã lùn mà chỉ giữ được khoảng 30% đặc tính di truyền của cây mẹ.